

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen pienten lasten hoidon tukemista koskevan lainsäädännön uudistamiseksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 208/1996 vp pienten lasten hoidon tukemista koskevan lainsäädännön uudistamiseksi. Eduskunnalle on sosiaali- ja terveysvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 35/1996 vp.

Eduskunta edellyttää hallituksen seuraavan lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen uudistuksen sekä päivähoidon maksujärjestelmän toimivuutta ja taloudellista

kehitystä ja ryhtyvän tarvittaessa toimenpiteisiin. Toimenpiteissä on otettava huomioon paitsi itse järjestelmien mahdolliset ongelmat myös muut niihin vaikuttavat muutokset kuten työllisyyden muutoksen vaikutukset eri hoitomuotojen kysyntään, kuntien erillisratkaisut ja perheiden ennakoimattomien valintojen aiheuttama kustannuskehitys.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään oikeudesta lasten päivähoidosta annetun lain (36/73) 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettulle päivähoitopaikalle vaihtoehtoiseen lapsen hoidon järjestämiseksi suoritettavaan taloudelliseen tukeen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *perheellä* yhteistaloudessa eläviä vanhempia tai muita huoltajia sekä vanhemman tai muun huoltajan kanssa yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävää henkilöä alaikäisine lapsineen

2) *hoidon tuottajalla* lasten päivähoidosta annetun lain 28 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tehnyttä yksityistä henkilöä tai yhteisöä, joka korvausta vastaan harjoittaa lasten päivähoitotoimintaa, taikka tu-

keen oikeutetun vanhemman tai muun huoltajan kanssa lasten päivähoidosta työsopimuksen tehnyttä henkilöä, ei kuitenkaan saman kotitalouden jäsentä

3) *lasten kotihoidon tuella* lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huoltajalle suoritettavaa tukea, johon voi kuulua hoitoraha ja hoitolisä

4) *lasten yksityisen hoidon tuella* lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemman tai muun huoltajan osoittamalle hoidon tuottajalle suoritettavaa tukea, johon voi kuulua hoitoraha ja hoitolisä.

3 §

Hoitomudon valinta

Tässä laissa tarkoitettua tuen saamisen edellytyksenä on, että lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät valitse lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n 1 momentin mukaista päivähoitopaikkaa ja että lapsi tosiasiallisesti asuu Suomessa.

Oikeus kotihoidon tukeen on kuitenkin vain, jos lapsi on alle kolmivuotias tai jos lapsi kuuluu samaan perheeseen alle kolmivuotiaan hoitorahaan oikeuttavan ja samalla tavalla hoidettavan lapsen kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna kunnan järjestämän päivähoitopaikan valintana ei pidetä sitä, että lapsi osallistuu yhden toimintavuoden ajan välittömästi ennen oppivelvollisena peruskouluun tai sitä vastaavaan kouluun siirtymistään kunnan järjestämänä päivähoitona toteutettavaan osapäiväiseen esiopetukseen.

4 §

Hoitoraha

Hoitorahaa maksetaan perheen kustakin 3 §:n mukaan tukeen oikeuttavasta lapsesta.

Kotihoidon tuen hoitoraha on perheen yhdestä alle kolmivuotiaasta lapsesta 1 500 markkaa ja kustakin seuraavasta alle kolmivuotiaasta 500 markkaa sekä kustakin muusta lapsesta 300 markkaa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitoraha on perheen kustakin lapsesta 700 markkaa kalenterikuukaudessa. Sen saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät perheen kenenkään lapsen osalta käytä oikeutta kotihoidon tukeen.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, yksityisen hoidon tuen hoitoraha on kuitenkin 350 markkaa kalenterikuukaudessa, jos lapsi osallistuu 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuna aikana kunnan järjestämänä päivähoitona toteutettavaan tai peruskoulussa järjestettävään osapäiväiseen esiopetukseen taikka jos lapsi peruskoululain 36 §:n 1 momentin tarkoittamassa tapauksessa aloittaa koulunkäynnin säädettyä aikaisemmin.

Kotihoidon tuen hoitorahana maksetaan ajalta, jolta perheellä on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa, kuitenkin vain perheen hoitorahaan oikeuttavista lapsista kulloinkin maksettavien kotihoidon tuen hoitorahojen yhteismäärän ja sairausvakuutuslain (364/63) 22 §:n 1 momentin mukaisen vanhempainrahan erotus. Jos perheellä ei ole oikeutta äitiys- eikä vanhempainrahaan, maksetaan kotihoidon tuen hoitorahana sairausvakuutuslain mukaisen edellä tarkoitettun ajan päättymiseen saakka perheen hoito-

rahaan oikeuttavista lapsista maksettavien kotihoidon tuen hoitorahojen ja sairausvakuutuslain 22 §:n 1 momentissa tarkoitettun vähimmäismäärän erotus.

Sairausvakuutuslaissa tarkoitettun erityisäitiys- tai äitiysrahakauden alkamisesta lukien, päätettäessä perheen muun kuin sairausvakuutuslain mukaiseen etuuteen oikeuttavan lapsen kotihoidon tuen hoitorahasta, perheessä katsotaan vanhempainrahakauden päättymiseen saakka olevan kotihoidon tukeen oikeuttava alle kolmivuotias lapsi.

5 §

Hoitolisä

Kotihoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen yhdestä kotihoidon tuen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta. Hoitolisän täysi määrä on 1 000 markkaa kalenterikuukaudessa.

Yksityisen hoidon tuen hoitolisää maksetaan perheen jokaisesta lapsesta. Hoitolisän saaminen edellyttää, että vanhemmat tai muut huoltajat eivät käytä oikeutta kotihoidon tukeen. Hoitolisän täysi määrä on lasta kohti 800 markkaa kalenterikuukaudessa.

Hoitolisä maksetaan täysimääräisenä, jos perheen kuukausitulot eivät ylitä perheen koon mukaan määräytyvää tulorajaa. Tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisän täyttä määrää perheen koon mukaan määräytyvällä prosentiosuudella tulorajan ylittävästä tulosta. Tulorajaa määrättäessä perheen koossa otetaan huomioon perheen lapsista enintään kaksi, joiden tulee lisäksi olla lasten päivähoitosta annetun lain 11 a §:n mukaisen valintaoikeuden piirissä.

Perheen koko henkilöitä	Tulorajat mk/kk	Vähennysprosentti
2	6 890	11,5
3	8 480	9,4
4	10 070	7,9

Edellä 4 §:n 4 momentissa tarkoitettulta ajalta yksityisen hoidon tuen hoitolisä kuitenkin on puolet siitä, mikä hoitolisän määrä muuten olisi.

6 §

Hoitolisän määräytyminen

Hoitolisää määrättäessä perheen tuloina otetaan huomioon, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/92) 10 a §:ssä säädetään.

Jos kotihoidon tuen hoitolisää maksetaan sairausvakuutuslain mukaisen erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahakauden aikana, otetaan vanhempainrahasta tulona huomioon vain se osa, joka ylittää niiden kotihoidon tuen hoitorahojen yhteismäärän, joihin perhe kunkin aikana on oikeutettu.

Päätettäessä perheen muun kuin sairausvakuutuslain mukaiseen etuuteen oikeuttavan lapsen kotihoidon tuen hoitolisästä, noudatetaan mitä 4 §:n 6 momentissa säädetään.

Hoitolisän määrää on tarkistettava, jos hoitolisään vaikuttavat tulot ovat olennaisesti muuttuneet tai jos tarkistamiseen muutoin on aihetta. Kansaneläkelaitos määrää, mitä olennaisella muutoksella tarkoitetaan.

7 §

Lasten yksityisen hoidon tuki eräissä tapauksissa

Sen estämättä, mitä yksityisen hoidon tuen määrästä edellä säädetään, on tuki aina kuitenkin enintään hoidon korvaukseksi lapsen vanhemman tai muun huoltajan ja hoidon tuottajan välillä sovitun markkamäärän suuruinen.

8 §

Toimeenpano

Tämän lain mukaiset tehtävät hoitaa kansaneläkelaitos. Jollei tässä laissa toisin säädetä tätä lakia toimeenpantaessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä sairausvakuutuslaissa on äitiys-, isyys- ja vanhempainrahan toimeenpanosta säädetty.

9 §

Rahoitus

Kunta korvaa tämän lain nojalla maksettua tuesta kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kustannukset.

Kunnan maksettavaksi tuleva kustannusten korvaus määrätään kunkin kuukautena käytäen perusteena niiden tukeen oikeutettujen vanhempien tai muiden huoltajien oikeuden perusteella maksettavia tukia, joiden kotikuntalaissa (201/94) tarkoitettu kotikunta tämä kunta on kuukauden 1 päivänä. Jos tukeen oikeutettu opiskelun, työn tai vastaavien syiden vuoksi oleskelee muussa kuin kotikunnassaan eikä hänen kotikuntansa kotikuntalain 3 §:n mukaan sen vuoksi muutu, on hänelle maksettava tuki kuitenkin sen kunnan maksettavaksi tulevan kustannusten korvauksen perusteena, jossa hän oleskelee kuukauden 1 päivänä.

Kustannusten korvauksesta vähennetään asianomaisen kunnan aikaisemmin korvaamien kustannusten ja maksetun tuen erotus sekä takaisinperitty tuki.

10 §

Ennakoiden maksaminen

Kansaneläkelaitoksen on viimeistään kunkin kuukauden 15 päivänä ilmoitettava kunnalle sinä kuukautena tukea saavien henkilöiden tukien yhteismäärä.

Kunnan on 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen perusteella viimeistään saman kuukauden 20 päivänä maksettava kansaneläkelaitokselle sen määräämällä tavalla ennakkoon 1 momentissa tarkoitettu markkamäärä.

11 §

Toimintamenot

Tämän lain toimeenpanosta aiheutuvat toimintamenot luetaan kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi.

12 §

Suhde muihin lakeihin

Kunnalle tästä laista aiheutuviin menoihin sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annettua lakia (733/92), jollei lailla toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa mainittua lakia ei kuitenkaan sovelleta 20 §:ssä tarkoitettusta kunnallisesta lisästä aiheutuviin menoihin.

13 §

Osittainen hoitoraha

Virka- tai työsuhteessa olevalla Suomessa tosiasiallisesti asuvalla alle kolmivuotiaan lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia, on oikeus saada osittaista hoitorahaa.

Osittaista hoitorahaa ei makseta, kun lapsen vanhempi tai muu huoltaja itse hoitaa lasta saaden kotihoidon tukea.

Osittaista hoitorahaa ei makseta ajalta, jolta perheellä on oikeus saada äitiys-, isyys- ja vanhempainrahaa. Jos perheellä ei ole oikeutta äitiys-, isyys- eikä vanhempainrahaan, ei tukea kuitenkaan makseta ennen kuin sairausvakuutuslain mukainen edellä tarkoitettu aika on päättynyt. Tukea ei myöskään makseta erityisäitiysrahan maksamisajalta.

Osittainen hoitoraha on kalenterikuukaudessa 375 markkaa. Tukeen on oikeutettu ainoastaan toinen lapsen vanhemmista tai yksi lapsen muu huoltaja.

14 §

Hakeminen. Myöntäminen

Tukea haetaan kansaneläkelaitoksen paikallistoimistosta.

Tukea ei myönnetä ilman erityistä syytä takautuvasti pitemmältä kuin kuuden kuukauden ajalta ennen sen hakemista.

Tukea ei myönnetä kuukautta lyhyemmältä ajalta.

15 §

Tuen saaja

Kotihoidon tuki maksetaan sille vanhemmalle tai muulle huoltajalle, joka lasta pääasiallisesti hoitaa. Jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhempi tai muu huoltaja, tuki maksetaan hakemuksessa tuen saajaksi ilmoitetulle vanhemmalle tai muulle huoltajalle.

Yksityisen hoidon tuki maksetaan hoidon tuottajalle. Tuki voidaan kuitenkin hoidon odottamattomasta muutoksesta johtuvasta syystä, jos tuen maksaminen hoidon tuottajalle tilapäisesti estyy, maksaa vanhemmalle tai muulle huoltajalle. Tästä syystä tuen suuruus ei muutu.

Jos lapsen hoidosta ja kasvatuksesta huolehtii muu kuin vanhempi tai muu huoltaja itse, voidaan tuki, milloin siihen on erityistä syytä, maksaa tälle henkilölle.

16 §

Tuen maksaminen hoidon tuottajalle

Lasten yksityisen hoidon tuen maksaminen tässä laissa tarkoitettulle hoidon tuottajalle edellyttää, että

1) hoidon tuottaja on ennakoperintälaissa (418/59) tarkoitettuun ennakoperintärekisteriin merkitty lasten päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö, yhteisö tai yhtymä,

2) hoidon tuottaja on lasten päivähoitotoimintaa harjoittava henkilö, yhteisö tai yhtymä, jota ei ole merkitty ennakoperintälaissa tarkoitettuun ennakoperintärekisteriin, tai

3) tukeen oikeutetun vanhemman tai muun huoltajan ja hoidon tuottajan välillä on tehty työsopimus kirjallisena vähintään yhden kuukauden ajaksi.

Tuen hakijan tai hakijan osoittaman tuen saajan tulee myös esittää kansaneläkelaitokselle selvitys hoidosta sovittun korvauksen tai palkan määrästä. Lisäksi tulee esittää selvitys siitä, että 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu hoidon tuottaja on tehnyt 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettun ilmoituksen taikka

että sosiaalihuoltolain (710/82) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu kunnan toimielin on hyväksynyt, että tuki voidaan maksaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle hoidon tuottajalle.

Kansaneläkelaitoksella ja kunnalla ei ole tämän lain perusteella työsuhteesta johtuvia työnantajan velvollisuuksia. Kansaneläkelaitos suorittaa maksamastaan tuesta ennakonpidätyksen siten kuin muualla säädetään. Kuitenkin 1 momentin 2 kohdan tarkoittamassa tapauksessa, sen estämättä mitä muualla säädetään, kansaneläkelaitos suorittaa luonnolliselle henkilölle maksamastaan tuesta ennakonpidätyksen palkan ennakonpidätyksestä koskevien säännösten mukaisesti.

17 §

Maksaminen

Tukea maksetaan 4 §:n 5 momentissa tarkoitettun ajan päättymistä seuraavasta arkipäivästä lukien tai muiden tuen saamisen edellytysten alkaessa.

Tuen maksaminen lakkaa, kun lain 3 §:ssä määritelty oikeus tukeen tai tuen saamisen muut edellytykset lakkaavat.

Tuen maksaminen lakkaa kuitenkin viimeistään peruskoululain 22 §:ssä tarkoitettun peruskoulun lukuvuoden alkamista edeltävän heinäkuun 31 päivänä sinä vuonna, jona lapsi siirtyy oppivelvollisena peruskouluun.

Jos tukea ei makseta 4 §:n 5 momentissa säädetyn ajan päättymisen tai alkamisen johdosta koko kalenterikuukaudelta, maksetaan tukena 1/25 sen määrästä jokaiselta sellaiselta arkipäivältä, jolta perhe on oikeutettu tukeen.

18 §

Maksutapa. Tukierän menettäminen

Tuki maksetaan hakijan, tai tuen saajan ollessa muu kuin hakija, saajan ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen jälkikäteen kuukausittain. Maksupäivä on kunkin kalenterikuukauden viimeinen arkipäivä. Tuki voidaan kuitenkin maksaa muullakin tavalla, jos tilille maksaminen ei ole mahdollista tai jos tuen hakija tai saaja esittää kansaneläkelaitoksen hyväksymän erityisen syyn.

Maksettavan tuen osien määrät pyöristetään kukin erikseen täysiksi markkoiksi siten, että jos täyden markkaluvun ylittävä osa on 50 penniä tai pienempi, määrä alennetaan lähimpään täyteen markkalukuun, ja jos se on suurempi kuin 50 penniä, määrä korotetaan lähimpään täyteen markkalukuun. Jos maksettava erä olisi pienempi kuin 100 markkaa, ei tukea makseta.

Tukierä menetetään, jos sitä ei ole nostettu kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se on ollut nostettavissa, jollei erityisestä syystä katsota kohtuulliseksi toisin päättää.

19 §

Maksaminen laitos- ja perhehoidon aikana

Tukea ei makseta jatkuvassa laitoshoidossa tai siihen verrattavassa hoidossa olevasta lapsesta siltä ajalta, jonka hoito kestää yli kolme kuukautta. Laitoshoidolla tai siihen verrattavalla hoidolla tarkoitetaan elatuksen sisältävää kunnan tai kuntayhtymän järjestämää sairaala-, laitos- tai perhehoitoa. Lastensuojelulain (683/83) perusteella huostaanotetun lapsen osalta tuen maksaminen lakkaa, kun lapsen hoito ja kasvatus on järjestetty kodin ulkopuolella.

20 §

Kunnallinen lisä

Sen estämättä, mitä hoitorahasta ja hoitolisästä tässä laissa säädetään, voidaan hoitorahaa tai hoitolisää maksaa kunnan päätöksen mukaisella markkamäärällä korotettuna (*kunnallinen lisä*).

Kansaneläkelaitos ja kunta voivat sopia, että kansaneläkelaitos hoitaa kunnan päättämien perustein määräytyvän kunnallisen lisän toimeenpanoon kuuluvat tehtävät myös muissa kuin 1 momentin tarkoittamissa tapauksissa.

Kunnan päätös voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi. Kunnan on ilmoitettava päätöksestään sekä päätöksen voimaolon jatkamisesta tai lakkaamisesta taikka päätöksen muuttamisesta kansaneläkelaitokselle viimeistään kaksi kuukautta ennen päätöksen voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä 8 §:ssä on säädetty, kunta hoitaa muun kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitettun kunnallisen lisän toimeenpanoon kuuluvat tehtävät.

21 §

Takaisinperintä

Jos tukea on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, aiheettomasti maksettu tuki on perittävä takaisin tukeen oikeutetulta vanhemmalta tai muulta huoltajalta. Takaisin ei kuitenkaan voida periä tukea, joka on maksettu aikaisemmin kuin viisi vuotta ennen sitä, kun tuen aiheettoman maksamisen aiheuttanut syy on tullut ilmi.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tuen aiheeton maksaminen ei ole johtunut tukeen oikeutetun tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisin perittävä määrä voidaan kuitata tukeen oikeutetulta myöhemmin maksettavista tuen maksueristä.

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

22 §

Muutoksenhaku

Kansaneläkelaitoksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaalivakuutuslautakunnalta ja sosiaalivakuutuslautakunnan päätökseen tyytymätön tarkastuslautakunnalta. Sosiaalivakuutuslautakunnasta ja tarkastuslautakunnasta säädetään sairausvakuutuslaissa.

Valituskirjelmä on toimitettava kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoon tai muutoksenhakuviranomaiselle 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksestä tiedon.

Kansaneläkelaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Tuen myöntämistä koskevaan kansaneläkelaitoksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla siltä osin kuin päätös koskee 20 §:ssä tarkoitetun kunnallisen lisän määrätymisperusteita.

23 §

Tietojenantovelvollisuus

Tuen hakijan ja hakijan osoittaman tuen saajan tulee ilmoittaa kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolle kansaneläkelaitoksen määräämällä tavalla tuen myöntämiseksi tarvittavat tiedot. Tuen hakijan ja saajan tulee myös ilmoittaa kaikista tukeen vaikuttavista muutoksista.

Kunnan on ilmoitettava kansaneläkelaitokselle, jos tukeen oikeutettu lapsi saa lasten päivähoidosta annetun lain 1 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun päivähoitopaikan, jos tällainen hoito lakkaa tai jos kunnan tiedossa on, että lapsi on tämän lain 19 §:ssä tarkoitetussa laitostai perhehoidossa tai on muutanut toiseen kuntaan, sekä muista mahdollisista tiedossaan olevista tuen maksamiseen tai määrään vaikuttavista seikoista.

Valtion, kunnan ja muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomaisen, vakuutus- ja eläkelaitos, eläkesäätiö, työttömyyskassa, työnantaja sekä sairaala tai muu hoitolaitos ovat velvollisia antamaan kansaneläkelaitokselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuviranomaiselle maksutta hallussaan olevat tukea koskevan asian ratkaisemista varten tarpeelliset tiedot.

Lain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitetun työsuhteisen hoidon tuottajan on annettava 16 §:n 2 momentin tarkoittamalle kunnan toimielimelle siinä tarkoitettua hyväksyntää varten tarvittavat tiedot.

24 §

Tietojen lähettäminen ja käyttäminen erässä tapauksissa

Tuen maksamisen yhteydessä kansaneläkelaitos lähettää kunnalle maksutta tiedot sinä kuukautena tuen piirissä olevista lapsista sekä tukeen oikeutetuista ja tukea saavista henkilöistä, yhteisöistä ja yhtymistä ja näille maksettavien tukien määristä.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus käyttää tämän lain mukaisia asioita ratkaistessaan

myös muiden hoitamiensa etuuskien ratkaisemista varten saamia tietoja.

25 §

Ulosmittaus- ja siirtokielto

Lasten kotihoidon tukea ei saa ulosmitata tukeen oikeutetulta henkilöltä.

Sopimus, joka tarkoittaa tähän lakiin perustuvan oikeuden siirtämistä toiselle, on mitätön.

26 §

Salassapitovelvollisuus

Tämän lain mukaisia tehtäviä hoitavat henkilöt eivät saa ilman asianomaisen henkilön suostumusta ilmaista sivulliselle yksityistä, perheen tai hoidon tuottajan salaisuutta, josta he asemansa tai tehtävänsä perusteella ovat saaneet tietää.

Mitä 1 momentissa on säädetty, ei estä asian ilmaisemista sille, jolla lain nojalla on oikeus saada asiasta tieto.

27 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 26 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 2 §:n 2 momentin mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla kuin rikoslain 38 luvun 1 §:ssä säädetä ankarampaa rangaistusta.

28 §

Hallintoriitojen oikeuspaikka

Jos 9 §:ssä tarkoitettussa asiassa muutoin kuin valitustietä haetaan ratkaisua kuntien välistä korvausvelvollisuutta koskevaan riitaan, ratkaisee tällaisen riita-asian se lääninoikeus, jonka alueella hakijakunta sijaitsee.

29 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

30 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Tällä lailla kumotaan lasten kotihoidon tuesta 21 päivänä elokuuta 1992 annettu laki (797/92) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

31 §

Eräiden säännösten soveltaminen

Jos ennen tämän lain voimaantuloa annetussa muussa laissa taikka asetuksessa tai päätöksessä on viitattu 30 §:n 2 momentissa kumottuun lasten kotihoidon tuesta annettuun lakiin, viittauksen katsotaan soveltuvin osin kohdistuvan tämän lain vastaavaan säännökseen.

32 §

Siirtymäsäännökset

Lain 16 §:n 2 momentissa tarkoitettun kunnan toimielimen tulee käsitellä sille lain voimaantuloon mennessä saapuneet hakemukset tuen maksamisesta 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettulle työsuhteessa olevalle hoidon tuottajalle viimeistään kahden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Kansaneläkelaitoksen tulee käsitellä sille lain voimaantuloon mennessä saapuneet tukea koskevat hakemukset viimeistään kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta.

Laki

lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten päivähoidosta 19 päivänä tammikuuta 1973 annetun lain (36/73) 11 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 21 päivänä elokuuta 1992 annetussa laissa (798/92), seuraavasti:

11 a §

annetun lain (/) mukaiseen tukeen sanottussa laissa tarkemmin säädettävällä tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla, jotka eivät lapsen hoidon järjestämiseksi valitse kunnan järjestämää 1 momentin mukaista päivähoitopaikkaa, on lapsen muulla tavalla tapahtuvan hoidon järjestämiseksi oikeus lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1527/95) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1996 ja on voimassa 31 päivään heinäkuuta 1997.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun työttömyysturvalain (602/84) 5 §:n 1 momentin 7 a kohta,
 sellaisena kuin se on 27 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa (226/87), sekä
muutetaan 27 a §:n otsikko ja 2 momentti,
 sellaisena kuin näistä on 27 a §:n 2 momentti 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetussa laissa (357/95), seuraavasti:

27 a §

Lisäeläkkeen ja lasten kotihoidon tuen vaikutus työttömyyspäivärahaan

 Jos työttömyyspäivärahaan oikeutettu henkilö tai hänen puolisonsa saa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (/) mukaista lasten kotihoidon tukea, hänen täysimääräisen peruspäivärahansa määrää tai hänelle maksettavaa ansioon suhteutettua päivärahaa vähennetään etuuden määrällä. Puolison saamaa kotihoidon tukea ei vähennetä, jos puoliso itse hoitaa lasta eikä hänellä tämän johdosta ole oikeutta

työttömyyspäivärahaan tai työmarkkinatuesta annetun lain mukaiseen työmarkkinatukeen. Mikäli molemmat puoliset ovat työttömänä saaden työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea, vähennys tehdään sen puolison etuuden määrästä, jolle kotihoidon tuki on myönnetty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Lakia sovelletaan päivärahoihin, jotka kohdistuvat aikaan lain voimaantulosta lukien.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työmarkkinatuesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työmarkkinatuesta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1542/93) 24 §:n 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

24 §

Työmarkkinatuen tarveharkinta

Taloudellisen tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon henkilön omat tulot kokonaan ja hänen puolisonsa tulot 300 markkaa ylittävältä osalta kuukaudessa. Puoliso on rinnastetaan myös sellainen henkilö, jonka kanssa hakija avioliittoa solmimatta jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa. Aviopuolisoita, jotka välien rikkoutumisen vuoksi asuvat

pysyvästi erillään, ei pidetä puolisoina. Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:

 2) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (/) annetun lain mukaista kotihoidon tukea;

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

opintotuesta annetun lain 6 §:n 8 kohdan ja 17 §:n 2 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 21 päivänä tammi-kuuta 1994 annetun opintotukilain (65/94) 6 §:n 8 kohta ja 17 §:n 2 momentti.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *lisätään* sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3 päivänä elokuuta 1992 annettuun lakiin (734/92) uusi 7 a ja 10 a §, seuraavasti:

7 a §

Lasten päivähoiton maksu

Lasten päivähoidosta annetussa laissa (36/73) tarkoitettua lapsen päiväkotij- ja perhepäivähoidosta voidaan määrätä kuukausimaksu. Maksu voidaan periä enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana.

Kokopäivähoidon kuukausimaksu saa olla enintään perheen koon mukaan määräytyvän maksuprosentin osoittama markkamäärä vähimmäistulorajan ylittävästä kuukausitulosta. Kunta voi kuitenkin määrätä enimmäismaksun, jos hakija ei ilmoita perheen tuloja. Perheen kokona otetaan huomioon enintään kaksi lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n mukaisen valinta-oikeuden piirissä olevaa lasta.

Maksuprosentit ja tulorajat ovat seuraavat:

Perheen koko henkilöä	Tuloraja markkaa kuukaudessa	Korkein maksu- prosentti
1—2	5 150	11,5
3	6 350	9,4
4	7 540	7,9

Jos perheessä on muitakin kuin 2 momentissa tarkoitettut lapset, maksun määräämisen perusteena olevasta tulosta vähennetään 500 markkaa kustakin muusta lapsesta.

Milloin samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä päivähoitossa, voidaan toisesta kokopäivähoidossa olevasta lapsesta määrätä saman suuruinen maksu kuin ensimmäisestä lapsesta. Kusta-

kin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 prosenttia ensimmäisen lapsen maksusta.

Jos lapsi on osapäivähoidossa tai lapsen hoitoaika muutoin jatkuvasti päivittäin, viikoittain tai kuukausittain on säännönmukaisesti kokopäivähoidon hoitoaika merkittävästi lyhyempi, kunnan tulee päättäminsä perusteella periä hoitoaikaan suhteutettu 2—4 momentissa säädettyä kokopäivähoidon maksua alempi maksu.

Jos lapsen päivähoito alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään hoitopäivien lukumäärän mukaan kuukausimaksua alhaisempana.

Maksu voi kokopäivähoidossa olla lasta kohti enintään 1 000 markkaa. Lasta koskevaa sataa markkaa pienempää maksua ei peritä.

Tilapäisesti annettavasta päivähoidosta voidaan määrätä kunnan päättämä maksu.

10 a §

Päivähoitomaksun määräämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä lasten päivähoidosta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon palvelun käyttäjän sekä hänen kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä pro-

senttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Metsätulona otetaan huomioon varallisuusverotusta varten määritelty metsän puhtas tuotto, josta vähennetään metsätalouden korot ja 10 prosenttia puhtaan tuoton arvosta. Metsätuloa on alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai metsälautakunnan antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulona ei oteta huomioon lapsilisää, lapsen hoitotukea, asumistukea, vammaistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettava sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, soti-lasavustusta, rintamalisää, opintorahaa, aikuisopintorahaa, opintotuen asumislisää, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoito-tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava etuus (*sytyntinki*).

Päivähoitomaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 1997.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 10 päivänä joulukuuta 1996

